

آموزش نحوه نگارش پروپوزال

نتایج تحقیق موسسه REOPA درباره پروپوزال‌های تحقیقاتی:

- 38 درصد پروپوزال‌های نوشته شده رد می‌شوند، 46 درصد برای بازنگری بازگردانده می‌شوند و تنها 16 درصد پذیرفته می‌شوند.
- 71 درصد عناوین، مطلوب ارزیابی نشدند و تنها 29 درصد رضایت‌بخش بوده‌اند.
- 72 درصد مقدمه‌ها رضایت‌بخش نبوده‌اند 49 درصد وضوح و تمرکز نداشته‌اند.
- فقط 16 درصد از آنها بیان مسئله را به خوبی نوشته‌اند.
- تنها 29 درصد موارد اهداف تحقیق را به روشنی بیان نموده‌اند.

پروپوزال یا طرح تحقیق ، پیش‌نویس پژوهشی است که شما می‌بایست برای اخذ مدرک تحصیلی خود انجام دهید. در پروپوزال، شما به معرفی موضوعی که برای پایان نامه خود انتخاب کرده‌اید، توضیح اهمیت آن موضوع، ذکر پژوهش‌هایی که در گذشته در این باره صورت گرفته، و نتایجی که فکر می‌کنید از تحقیق خواهید گرفت می‌پردازید. هم‌چنین روش یا روش‌هایی که در پژوهش از آن‌ها بهره خواهید گرفت را ذکر می‌کنید.

شکل پروپوزال بنا بر هدفی که از آن دارید و یا به مقتضای رشته تحصیلی شما می‌تواند قدری متغیر باشد. اما شکل‌بندی بنیادین آن ، همواره باید شامل عنوان‌بندی‌های مشابه و بخش‌های زیر باشد :

1. موضوع تحقیق (Project Title):

ذیل این عنوان می‌بایست عنوان دقیق تحقیق خود را ذکر کنید. برای مثال :

Project Title: Women Role in Southeast Thailand

2. توضیح موضوع و اهمیت آن (Importance and Statement of Topic):

در این بخش می‌بایست جوانب موضوع، چگونگی ارتباط آن با رشته تحصیلی مورد نظر، و اهمیت موضوع به لحاظ علمی و کاربردی را توضیح دهید. روشن کنید چرا این موضوع باید برای استاد راهنمای بالقوه‌ی شما جذاب باشد؟ چه مشکل یا مسأله‌ی جدیدی را می‌خواهید مطرح کنید؟ و چرا حل آن مهم است؟

3. ادبیات تحقیق و پژوهش‌های مرتبط (Review of Literature and Relevant Topics)

زیر این عنوان، باید توضیح مختصر اما جامعی همراه با رفرنس‌دهی صحیح آکادمیک (استاندارد هاروارد) درباره پژوهش‌هایی که پیش از شما روی این موضوع و موضوعات نزدیک به آن انجام شده بدهید. در این بخش در واقع باید به ذکر پژوهش‌هایی بپردازید که شما قصد دارید یافته‌های آن‌ها را تکمیل کنید، اشتباهات آن‌ها را رفع نمایید و یا نتایج آن‌ها را رد کنید. این قسمت باید به استاد راهنمای بالقوه‌ی شما اثبات کند که شما مطالعه و احاطه‌ی کافی به مطلبی که موضوع پژوهش

است را دارید. بیشترین استفاده از منابع تحقیق (که در قسمت آخر می آیند)، چه کتاب باشند چه مقاله، نشریه، ویدئو یا هر مورد دیگر، در این قسمت انجام می شود.

4. اهداف و فرضیه‌ها (Aims and Hypothesizes)

در این بخش باید به ذکر نتایجی بپردازید که فکر می کنید از تحقیق خواهید گرفت. توضیح دهید که از انجام تحقیق چه هدفی دارید؟ به کدام سمت حرکت می کنید؟ و فکر می کنید به کجا خواهید رسید؟ چه گزاره‌هایی را ممکن است رد یا اثبات کنید؟ باز هم توضیح دهید پژوهش شما دقیقاً چه کارایی(هایی) خواهد داشت.

5. روش‌ها و ابزارهای تحقیق (Methodology)

در این قسمت توضیح دهید که در انجام پروژه از چه روش‌های علمی سود خواهید برد و چه ابزارهایی را برای رسیدن به اهداف تحقیق به خدمت خواهید گرفت. این‌ها می‌بایست روش‌های استاندارد تحقیق باشند که در مورد خاص تحقیق شما کاربرد دارند.

6. منابع (References)

فهرستی از منابعی که در نوشتن پروپوزال از آنها استفاده کرده‌اید، پایه‌ی مطالعات قبلی شما هستند یا اینکه فکر می کنید از آنها استفاده خواهید کرد را الفبایی و منظم کنید و در این بخش بیاورید. رفرنس دهی می‌بایست با استاندارد هاروارد منطبق باشد.

نکات مهم:

1. پروپوزال را با موضوع شروع نکنید، بلکه عنوانی مانند مثال زیر را در روی جلد بیاورید و بعد متن

پروپوزال را بنویسید:

A PhD / Master Dissertation Proposal Presented to

The Department of Gerontology

Faculty of Gerontology

University Putra Malaysia

Presented By : Maryam Mobini

2. این نکات را در مورد انتخاب و نگارش تیتراژ پروژه رعایت کنید :

- سعی کنید موضوع روشن و ساده باشد. از خوشگل کردن عنوان تحقیق خودداری کنید!
- عنوان پروژه را به صورت خلاصه‌ای فشرده از آن چه در ذهن دارید در نظر بگیرید. سعی کنید با همان یک جمله عنوان پروژه بتوانید چارچوب کلی تحقیق و هدف‌هایتان را به خواننده منتقل کنید. عنوان کار شما باید کاملاً مشخص کند که شما می‌خواهید چه چیز را و در چه شرایطی مطالعه کنید.
- در جمله‌بندی عنوان پروژه دقت کنید تا چیدمان آن طوری باشد که آن چه اصل موضوع تحقیق شماست از فرع آن قابل تشخیص باشد. به این دو مثال دقت کنید:

- Red-haired Musicians and Their Preferences for Music Style
- Music Style Preferences of Red-haired Musicians

در این جا هر دو جمله ظاهراً یک مفهوم را منتقل می‌کنند: "سلیقه موزیسین‌های مو قرمز در انتخاب سبک موسیقی". اما عملاً تفاوتی بین این دو وجود دارد و آن هم این است که در جمله اول، تعبیر خواننده این است که توجه بیشتر ما به موزیسین‌های مو قرمز است و ما اول موزیسین‌های مو قرمز را بررسی می‌کنیم و بعد به سلیقه موسیقایی آن‌ها می‌پردازیم. اما در جمله دوم برعکس، اولویت به سبک‌های موسیقی و سلیقه موسیقایی داده شده و موزیسین‌های مو قرمز در درجه دوم قرار دارند.

- سعی کنید کلمات اضافی را از عنوان پروژه حذف کنید. دو مثال زیر در واقع یکی هستند، اما شماره 2 مقبولیت بیشتری دارد:

- The Systematic Development which has occurred during last 50 years and has Changed the face of Southeast Asia
- Changes and Development in Southeast Asia

- در هنگام انتخاب موضوع توجه کنید که موضوع تحقیق شما باید برای کسی که پروپوزال را بررسی می‌کند جذاب باشد و استفاده از بودجه‌ی دولتی جهت انجام آن پروژه معقول به نظر برسد. به عنوان مثال اگر موضوع تحقیق شما در مورد ایران باشد، برای دولت مالزی سرمایه‌گذاری روی شما به عنوان دانشجو هیچ‌گونه توجیهی ندارد. پس سعی کنید موضوعی انتخاب کنید که در مورد مسائل کلی یا در زمینه‌ی مسائل مربوط به کشور مالزی باشد.

3. در مورد (1) هدف‌هایی که از تحقیق دارید و (2) ابژه‌ای که برای مطالعه انتخاب کرده‌اید (Objectives) حتماً دقت کنید که در رابطه کامل با هم باشند و در نگارش پروپوزال سعی کنید که این رابطه را به خوبی نمایش دهید.
4. در زمینه چگونگی انتخاب روش تحقیق نیز، وضع به همین ترتیب است. سعی کنید مناسب‌ترین، عملی‌ترین، علمی‌ترین و هم‌خوان‌ترین روش را برای پژوهش مورد نظرتان انتخاب کنید.
5. پروپوزال را تمیز و با بخش بندی مناسب تحویل دهید. سعی کنید مرز بین عنوان‌ها مشخص باشد و مطالب را بر روی 1 روی کاغذ A4 تایپ کنید.
6. حجم پروپوزال می‌بایست برای دوره‌های کارشناسی ارشد حداقل 5 صفحه و برای دکتری حداقل 8 صفحه باشد. در این میان حداقل یک صفحه به ادبیات تحقیق و حداقل یک صفحه به منابع تحقیق اختصاص دهید. سعی کنید از منابع جدید و به روز (حداقل از سال 2000 به بعد) استفاده نمایید و همه‌ی منابع پروژه فارسی زبان نباشند. هم چنین توجه بفرمایید فونت استاندارد برای متن پروپوزال Times and New Romans با سایز 12 است.
7. از نوشتن موارد اضافه در پروپوزال، مثل عریضه‌نویسی برای استاد راهنما و غیره، جداً خودداری کنید. از توضیح اضافه هم پرهیز کنید.
8. در مورد نگارش انگلیسی، حتماً درباره متن پروپوزال با یک مترجم و یا کسی که انگلیسی ادبی را به خوبی می‌داند مشورت کنید. متن پروپوزال می‌بایست به لحاظ علمی و ادبی هیچ غلطی نداشته باشد.

9. پروپوزال را جدی بگیرید! سنجش علمی شما در واقع فقط از طریق پروپوزال میسر است. پس تمام تلاش و دانش خود را برای تنظیم آن به کار بگیرید.

شیوه نگارش طرحنامه پژوهشی (پروپوزال)

بسیاری از دانشجویان و پژوهشگران تازه‌کار، درک درستی از معنا، کارکرد و اهمیت پروپوزال پژوهشی ندارند. کیفیت پژوهش، نسبت مستقیمی با کیفیت پروپوزال دارد. پروپوزال بد حتی اگر به تصویب هم برسد، پروژه را خراب می‌کند. پروپوزال خوب، برعکس نه تنها موفقیت پروژه را نوید می‌دهد، بلکه کمیته پروژه را نیز در به رسمیت شناختن شما به عنوان پژوهشگری توانا تحت تأثیر قرار می‌دهد. هدف از پروپوزال پژوهشی آن است که دیگران باور کنند که شما قصد انجام پروژه پژوهشی ارزشمندی را در سر دارید و شایسته انجام آن هستید و برنامه کاری مناسبی برای تکمیل آن دارید. اصولاً هر پروپوزال پژوهشی باید همه عناصر کلیدی مندرج در فرآیند پژوهشی را داشته باشد و اطلاعاتی کافی را به خواننده بدهد تا بتواند به ارزیابی پژوهش پیشنهادی بپردازد.

همه پروپوزال‌های پژوهشی، صرف نظر از حوزه پژوهش و روشی که برای انجام آن بر می‌گزینند، باید به سه پرسش زیر پاسخ دهند:

1. آنچه که می‌خواهید انجام دهید، چیست؟

2. چرا می‌خواهید آن را انجام دهید؟

3. چگونه آن را انجام خواهید داد؟

پروپوزال باید حاوی اطلاعاتی باشد که خوانندگانش متقاعد شوند که شما ایده پژوهشی مهمی در سر دارید، دریافت درستی از ادبیات موضوع و مباحث مهم مربوط به آن دارید و در نهایت آنکه روش شما روشی معتبر است.

کیفیت پروپوزال پژوهشی شما نه تنها به کیفیت پروژه پیشنهادی، بلکه به چگونگی نگارش پروپوزال شما بستگی دارد. این خطر وجود دارد که یک پروژه پژوهشی خوب به دلیل آنکه پروپوزال آن نگارش خوبی ندارد، رد شود. از این رو، به صلاح است که نگارش شما منسجم، روشن و برانگیزاننده باشد. هدف از این موضوع، نحوه بسط ایده‌های پژوهشی نمی‌باشد، بلکه تمرکز شیوه نگارشی پروپوزال می‌باشد.

عنوان

عنوان پژوهشی باید مختصر و توصیف‌گر باشد. برای مثال می‌توان عبارت “پژوهشی درباره” را به کار نبرد. عنوان‌ها اغلب بر حسب کارکرد پژوهش بیان می‌شوند، زیرا چنین عنوان‌هایی به روشنی نشان دهنده متغیرهای مستقل و وابسته هستند. با وجود این، در صورت امکان، عنوانی روشن‌تر و جذاب انتخاب کنید.

یک عنوان خوب نه تنها توجه خواننده را جلب می‌کند، بلکه باعث می‌شود او جهت‌گیری مثبتی به پروپوزال پیدا کند.

چکیده

چکیده خلاصه کوتاهی از کل پروپوزال است که نباید بیش از حدود 300 کلمه باشد. چکیده باید شامل بیان مسئله، ضرورت پژوهش، فرضیه(در صورت وجود)، روش و یافته‌های اصلی پژوهش باشد. توصیف روش می‌تواند شامل طراحی، روال کار، نمونه‌گیری و ابزار مورد استفاده باشد.

مقدمه

هدف اصلی از نگارش مقدمه، ایجاد پیشینه یا بستر لازم برای مسئله پژوهشی شماست. چگونگی صورت-بندی مسئله پژوهش، شاید بزرگترین مشکل نگارش پروپوزال باشد. اگر مسئله پژوهش در بستر ادبیاتی عام و پریشان شکل گرفته باشد، در آن صورت بی‌مایه و غیرجالب می‌نماید، اما اگر همان مسئله در بستر حوزه پژوهشی بسیار دقیق و روزآمدی جای گرفته باشد، آنگاه اهمیتش آشکار خواهد شد.

متأسفانه قانون خاصی برای چگونگی نگارش پاراگراف آغازین که هم جالب و هم روشن‌گر باشد، وجود ندارد. این امر تا حدود زیادی به خلاقیت شما و عمق درکی که از جوانب مسئله دارید بستگی دارد، و اینکه تا چه حدی می‌توانید به نحوی روشن، به مسئله پژوهش بیندیشید.

با وجود این، بکوشید نخست مسئله پژوهش خود را یا بر بستری از حوزه‌های داغ و امروزی جای دهید یا بر حوزه‌های قدیمی‌تر که هنوز زنده و مورد توجه است.

دوم آنکه لازم است پیشینه تاریخی مختصر اما درخوری به دست دهید. سوم آنکه، بستری امروزی فراهم آورید چنانکه در چنین بستری، مسئله پژوهش پیشنهادی شما جایگاهی محوری پیدا کند و در نهایت باید بازیگران کلیدی را شناسایی کنید و به مربوطترین و نمایاننده‌ترین موارد و مطالب منتشر شده اشاره کنید. خلاصه آنکه بکوشید مسئله پژوهشی‌تان را تا حد امکان برجسته سازید و در عین حال اهمیتش را توضیح دهید.

مقدمه معمولاً با عبارتی کلی درباره حوزه مسئله پژوهش و تمرکز بر مسئله‌ای خاص آغاز می‌شود. به دنبال آن نیز توجیه یا دلیل منطقی پرداختن به چنین مطالعه‌ای می‌آید. مقدمه معمولاً موارد زیر را در برمی‌گیرد:

1. بیان مسئله پژوهش، که اغلب با عنوان هدف از پژوهش نیز نام برده می‌شود.
2. فراهم آوردن بستر و آرایش صحنه برای مسئله پژوهش‌تان، به نحوی که ضرورت و اهمیت آن را نشان دهد.
3. ارائه دلیل منطقی مطالعه پیشنهادی و نشان دادن چرایی ارزشمندی انجام آن.
4. شرح مختصر مباحث عمده و مسائل فرعی‌ای که پژوهشی به آنها می‌پردازد.

5. شناسایی متغیرهای مستقل و وابسته آزمایش یا مشخص کردن پدیده‌ای که می‌خواهید مطالعه کنید.

6. بیان فرضیه یا نظریه (اگر وجود دارد). در پژوهش‌های اکتشافی یا پدیدار شناختی، نیازی به داشتن فرضیه نیست (لطفاً فرضیه را با گمانه‌های آماری بی‌اهمیت اشتباه نگیرید).

7. تعیین حدود یا مرزهای پژوهش پیشنهادی برای رسیدن به تمرکز روشن.

8. ارائه تعاریفی از مفاهیم کلیدی (این مورد اختیاری است).

مرور ادبیات پژوهش

گاهی مرور ادبیات پژوهش در بخش مقدمه جای می‌گیرد. با وجود این، بیشتر تصمیم‌گیران و تصویب‌کنندگان پروپوزال‌ها ترجیح می‌دهند بخش جداگانه‌ای به این امر اختصاص یابد که در آن، مروری کلی بر ادبیات پژوهش انجام شده باشد. مرور ادبیات پژوهش کارکردهای مهمی دارد از جمله:

1. این اطمینان را فراهم می‌آورد که شما آنچه را که پیش از این گفته شده است، تکرار نخواهید کرد.

2. به کسانی که شالوده پژوهش شما را بنیان نهاده‌اند، اعتبار می‌بخشید.

3. دانش شما را پیرامون مسئله پژوهشی، نشان می‌دهد.

4. درک شما را از مباحث پژوهشی و نظری مربوط به مسئله پژوهش نشان می‌دهد.

5. توانایی شما را در ارزیابی انتقادی اطلاعات ادبیات مربوط به موضوع، آشکار می‌کند.
 6. توانایی شما را در ترکیب و سنتز ادبیات موجود نشان می‌دهد.
 7. دریافت‌های نظری جدید به دست می‌دهد یا الگوی جدید ارائه می‌کند که همان چهارچوب مفهومی پژوهش‌تان است.
 8. خواننده‌یتان را متقاعد می‌کند که پژوهش، پیشنهادی در غنی‌سازی ادبیات موضوع مشارکتی مهم و بنیادی خواهد داشت (یعنی مشکل نظری مهمی را حل یا شکاف بزرگی را در ادبیات مورد نظر پر می‌کند).
- بیشتر پژوهشگران تازه‌کار در مرور ادبیات تحقیق، دچار این مشکلات هستند:

1. فقدان سامان و ساختار.
2. فقدان تمرکز، وحدت و انسجام.
3. تکراری بودن.
4. کوتاهی در ذکر مقالات و آثار پرنفوذ.
5. ناتوانی در همراهی با پیشرفت‌های جدید.
6. ناتوانی در ارزیابی انتقادی مقالات و آثار ذکر شده.
7. ذکر منابع نامربوط و نامعتبر.

8. وابستگی بیش از حد به منابع دست دوم.

در صورت وجود هر یک از نقایص بالا در پروپوزال، بعدها با مشکل مواجه خواهید شد.

راه‌های گوناگون برای تنظیم ادبیات پژوهش وجود دارد. برای آنکه مرور ادبیات پژوهش‌تان نظم و انسجام یابد، از تیتراهای فرعی استفاده کنید. برای مثال، پس از اشاره به اهمیت حوزه پژوهشی‌تان و وضعیت کنونی پیشرفت‌های این حوزه، می‌توانید زیر بخش‌های متعددی را به مباحث مرتبط اختصاص دهید. از جمله: الگوهای نظری، ابزار اندازه‌گیری، تفاوت‌های فرهنگی و جنسیتی و غیره.

به خاطر داشتن این نکته سودمند است که شما می‌خواهید داستانی برای مخاطبانی نقل کنید. بکوشید این داستان را به گونه‌ای برانگیزاننده و درگیرکننده نقل کنید، حوصله آنان را سر نبرید، زیرا ممکن است منجر به رد پروپوزال احتمالاً ارزشمند شما شود. (فراموش نکنید که ارزیابان پروپوزال ما نیز به هر حال انسان هستند).

روش

بخش روش بسیار مهم است زیرا نشان می‌دهد که شما چگونه به مسائل پژوهش می‌پردازید. این بخش نشان‌دهنده برنامه کاری شماست و فعالیت‌های ضروری برای کامل شدن پروژه را شرح می‌دهد.

اصل راهنمای نگارش بخش روش این است که باید در بردارنده اطلاعات کافی باشد تا خواننده بتواند تعیین کند که آیا روش شما معتبر است یا نه. حتی برخی می‌گویند که پروپوزال خوب باید واجد چنان جزئیاتی باشد که پژوهشگر صلاحیت‌دار دیگری نیز بتواند آن پروژه را به انجام برساند.

لازم است نشان دهید که از روش‌های جایگزین نیز شناختی کافی دارید، و بر اساس این شناخت به گونه‌ای از روش خود دفاع کنید که گویی مناسب‌ترین و معتبرترین راه پرداختن به مسئله پژوهشی است.

لطفاً توجه داشته باشید که ممکن است روش پژوهش کیفی بهترین پاسخ را به مسئله پژوهشی‌تان بدهد. اما از آنجا که جریان غالب پژوهشگری هنوز هم علیه پژوهش‌های کیفی به ویژه انواع پدیدار شناختی آن دچار پیش‌داوری است، لازم است که روش کیفیتان را به خوبی توجیه کنید. علاوه بر این چون تحلیل کیفی ملاک‌ها و رسوم چندان تثبیت شده و پذیرفته شده‌ای ندارد، بخش روش پروپوزال شما باید بسیار پرداخته‌تر و پخته‌تر از آنچه که در سنت پژوهشی‌های کمی نیز است، باشد.

مهم‌تر آنکه، فرایند گردآوری داده‌ها در پژوهش‌های کیفی در مقایسه با پژوهش‌های کمی تأثیر بسیار بیشتری بر نتایج پژوهش می‌گذارد. به همین دلیل توصیف چگونگی جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها، توجه و دقت بسیاری می‌طلبد (شیوه نگارش بخش روش برای پژوهش‌های کیفی، موضوعی است در خور مقاله‌ای دیگر).

اما بخش روش در پژوهش‌های کمی عموماً باید دارای بخش‌های زیر باشد:

1. طراحی: آیا روش شما مطالعه‌ای پرسشنامه‌ای است یا تجربه‌ای آزمایشگاهی؟ کدام گزینه را برمی-

گزینید؟

2. سوژه‌ها یا نمونه‌ها: چه کسانی در بررسی شما مشارکت می‌کنند؟ از چه نوع نمونه‌گیری استفاده

می‌کنید؟

3. ابزار: چه نوع ابزار اندازه‌گیری یا پرسشنامه را بکار می‌برید؟ آیا آنها را انتخاب می‌کنید؟ آیا آنها

معتبر و قابل اعتمادند؟

4. روال بررسی: چه برنامه‌ای برای انجام بررسی‌تان دارید؟ چه فعالیت‌هایی خواهید کرد؟ چقدر طول

خواهد کشید؟

نتایج

روشن است که در مرحله پروپوزال، نتیجه‌ای نمی‌توانید داشته باشید. اما لازم است که تصویری از نوع داده-

هایی که می‌خواهید گرد آورید، و شیوه‌های آمارگیری‌ای که به کار خواهید برد داشته باشید تا بتوانید به

مسئله پژوهش پاسخ دهید یا فرضیه‌تان را به محک آزمایش درآورید.

برآورد زمان و هزینه

ملاک‌ها و معیارهای چندان دقیقی برای تعیین زمان و هزینه مورد نیاز پژوهش در پروپوزال وجود ندارد. اما یک اصل مهم در این زمینه وجود دارد و آن این است که زمان و هزینه پیشنهادی تا حد امکان باید با ذکر جزئیات و زیربخش‌های متناسب با کل پژوهش ذکر شود. به عنوان مثال می‌توان کل پژوهش را به سه یا چهار مرحله تقسیم کرد، بدین گونه:

مرحله اول: تعیین جامعه آماری و نمونه‌ها

مرحله دوم: تنظیم پرسشنامه (یا آماده‌سازی لوازم آزمایش)،

مرحله سوم: پیمایش

مرحله چهارم: تحلیل داده‌ها و نتیجه‌گیری.

به نسبت حجم جامعه آماری و تعداد همکاران طرح می‌توان زمانی را به هر یک از این مراحل اختصاص داد و آن را در جدولی که امکان مقایسه آسان در آن وجود دارد تنظیم کرد. برای ارائه بودجه پیشنهادی نیز می‌توان یا بر اساس الگوی مرحله‌ای اقدام کرد یا بر اساس میزان کاری که مجری یا مجریان طرح بر

حسب نفر/ ساعت انجام خواهند داد. بهتر است در هر دو حالت، هزینه‌های جنبی از قبیل سفر، تجهیزات و غیره نیز به صورت جداگانه ذکر شود.

مذاکره

پس از پایان نگارش پروپوزال و ارائه آن به هیأت تصمیم‌گیرنده، بهتر است مذاکراتی حضوری نیز با آنان برای توجیه و دفاع از پروپوزال انجام شود. بسیار مهم است که خوانندگان شما متقاعد شوند که پژوهش تأثیر بالقوه مهمی بر پیشرفت‌های آن حوزه پژوهش خواهد داشت. لازم است حس اشتیاق و اطمینان خود را بدون بزرگنمایی مزیت‌های پروپوزال، منتقل کنید. به همین دلیل نیز باید به محدودیت‌ها و ضعف‌های پژوهش پیشنهادی اشاره کنید که البته به مرور زمان بر طرف خواهد شد.

خطاهای رایج در پروپوزال نویسی

1. ناتوانی در ارائه بستری مناسب برای تنظیم مسئله پژوهش.
2. ضعف در تعیین شرایط محدود کننده پژوهش.
3. ضعف در ذکر منابع راهنما.
4. ناتوانی در ارائه درست نحوه مشارکت نظری و تجربی دیگر پژوهشگران.
5. ضعف در تمرکز بر مسئله پژوهش.

6. ضعف در پردازش استدلال‌هایی منسجم و متقاعد کننده برای پژوهش پیشنهادی.
7. طولانی کردن موضوعات کم‌اهمیت و ایجاد موضوعات مهم.
8. این شاخ و آن شاخ پریدن-سرک کشیدن به هر جا بدون جهت‌گیری خاص.
9. خطاهای متعدد در نقل قول‌ها و ارجاعات نادرست.
10. کوتاهی یا بلندی بیش از حد.
11. نگارش شلخته و بی‌سامان.